

สถานการณ์สินค้าประมงในตลาดสหรัฐฯ ในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19

1) ภาพรวมของสินค้าเกษตรไทยในตลาดสหรัฐฯ ในไตรมาส 1/2563

ในไตรมาสแรก สินค้าเกษตรไทยมีการส่งออกที่ดีกว่าปีที่ผ่านมา มูลค่าการส่งออกรวม 58 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 6 แม้จะเกิดเหตุการณ์การระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 แต่สินค้าเกษตรธรรมชาติและผลิตภัณฑ์กลับมีการนำเข้าเพิ่มร้อยละ 4 ในขณะที่ สินค้าอาหารในภาพรวมมีการขยายตัวได้ดี อาทิ สินค้าข้าวมีการขยายตัวร้อยละ 13 สินค้าปลาทูน่ากระป๋อง มีการขยายตัวร้อยละ 22 อาหารสัตว์เลี้ยง มีการขยายตัวร้อยละ 15 ขณะที่ สินค้าประมงอื่นๆ ขยายตัวร้อยละ 4 ส่วนสินค้าเกษตรที่แนวโน้มนำเข้าลดลงคือ กุ้งดิบและกุ้งแปรรูปแช่เย็น/แช่แข็ง โดยมีภาพรวมที่ลดลงร้อยละ 15 แม้มีปริมาณการนำเข้าเพิ่มขึ้นในช่วงเดือนมีนาคมก็ตาม นอกจากนี้ สินค้ากล้วยไม้ตัดดอก และผลไม้สดก็มีการนำเข้าที่ลดลงด้วยเช่นกัน

แนวโน้มในระยะสั้น ในระยะสั้นความต้องการนำเข้าสินค้าอาหารจะเพิ่มสูงขึ้นเนื่องจากการกักตุนของผู้บริโภค แต่เมื่อสถานการณ์คลี่คลายและกลับสู่สภาพปกติ แนวโน้มการนำเข้าคาดว่าจะลดลงจากปัจจัยภาวะเศรษฐกิจในสหรัฐฯ ที่ยังคงหดตัวและปัญหาการว่างงาน แม้ว่ารัฐจะมีมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจหลายประการในช่วง COVID-19 ก็ตาม

รายการ	ไตรมาส 1 ปี 62	ไตรมาส 1 ปี 63	Diff	ส่วนแบ่งตลาด
	ล้านบาท		แตกต่างร้อยละ	
มูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตร	55,237	58,688	6%	100%
ยางธรรมชาติและผลิตภัณฑ์	28,004	29,185	4%	50%
ข้าว	5,160	5,810	13%	10%
ปลาทูน่าบรรจุกระป๋อง	3,591	4,391	22%	7%
อาหารสัตว์เลี้ยง	2,667	3,057	15%	5%
สินค้าประมงอื่นๆ	2,397	2,486	4%	4%
กุ้งดิบและกุ้งแปรรูปแช่เย็น/แช่แข็ง	1,621	1,381	-15%	2%
ผลไม้และลูกนัท	615	728	19%	1%
กล้วยไม้ตัดดอก	114	86	-25%	0%
ทุเรียน	63	71	13%	0%

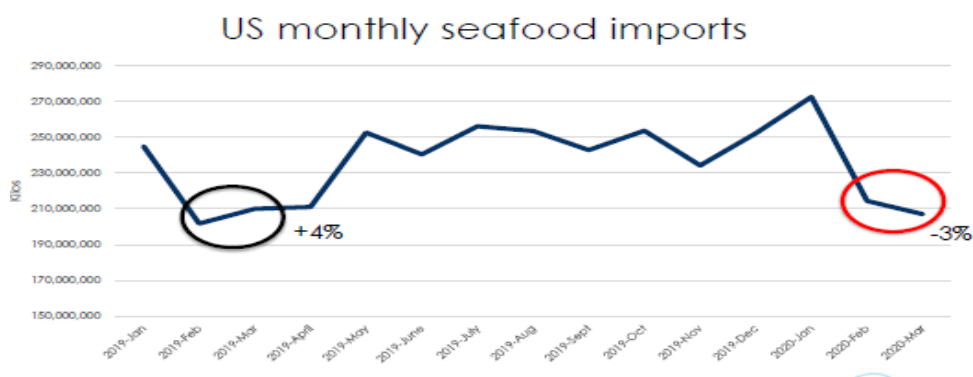
อาหารสัตว์	3	4	61%	0%
มังคุด	5	0	-100%	0%

ที่มา : กรมศุลกากร

ตารางที่ 1 มูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรไทยสู่สหรัฐอเมริกา ไตรมาส 1 ปี 2563

2) สินค้าประมงของสหรัฐฯ ในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19

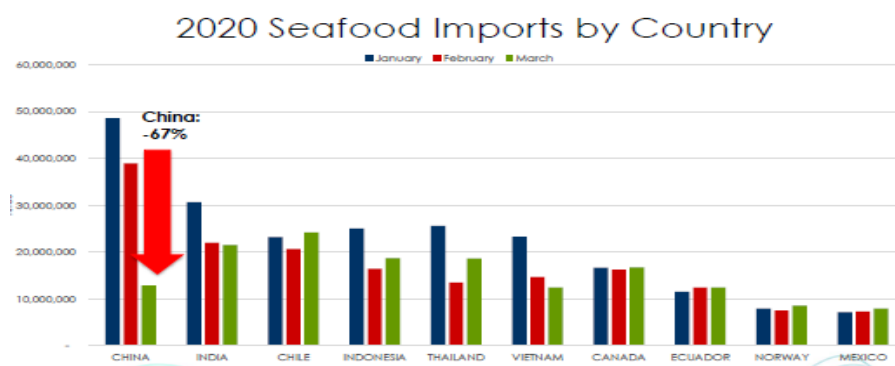
การนำเข้าสินค้าประมงของสหรัฐอเมริกาในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ (เริ่มการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19) มีปริมาณลดลงเมื่อเปรียบเทียบการนำเข้าสินค้าประมงระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคม 2563 มีปริมาณลดลงร้อยละ 3 ขณะที่ เดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา (กุมภาพันธ์-มีนาคม 2562) มีการนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 4

ข้อมูลจาก NOAA

ภาพที่ 1 แนวโน้มการนำเข้าสินค้าประมงสหรัฐฯ แบบรายเดือนระหว่างมกราคม 2562 - มีนาคม 2563

หน่วยงาน National Oceanic and Atmospheric Administration (NOAA) ได้ทำการรายงานว่า สาเหตุของมูลค่าการนำเข้าสินค้าประมงที่ลดลงในเดือนมีนาคม 2563 เกิดมาจากการนำเข้าสินค้าประมงจากประเทศจีนที่ลดลงมากกว่าร้อยละ 67 เมื่อเทียบกับเดือนกุมภาพันธ์ 2563 โดยการระบาด Covid-19 ทำให้สหรัฐฯ ต้องชะลอการสั่งซื้อสินค้าประมง (Delaying Order) จากจีน¹

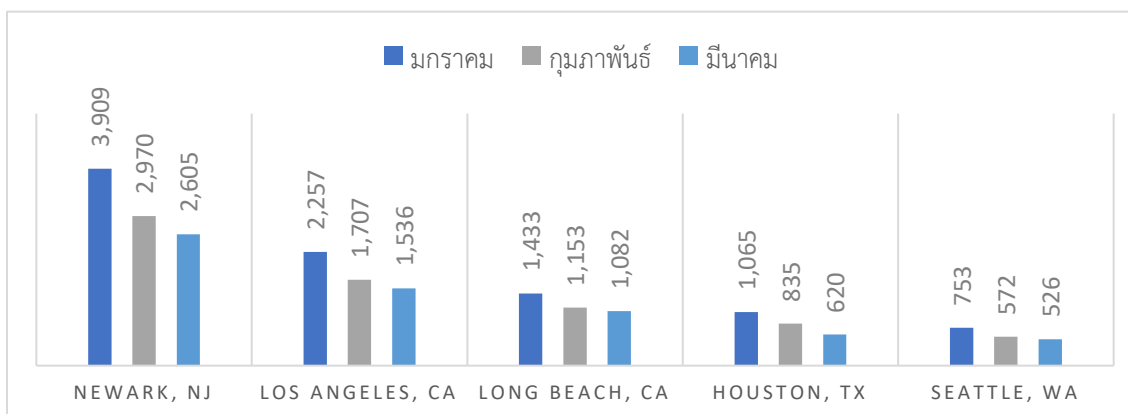
ข้อมูลจาก NOAA

ภาพที่ 2 แนวโน้มการนำเข้าสินค้าประมงสหรัฐฯ ไตรมาส 1/2563 จากประเทศต่าง ๆ

¹ Coronavirus hits sustainable aquaculture, Chinadialogue Ocean

3) การนำเข้าสินค้าประมงทางเรือสู่ตลาดสหรัฐฯ ในช่วงสถานการณ์ COVID-19

การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส Covid-19 ส่งผลกระทบต่อการนำเข้าสินค้าประมงที่นำเข้าทางเรือตามท่าเรือต่างๆ ของสหรัฐฯ ขณะที่ ท่าเรือนำเข้าของสหรัฐฯ เองก็กำลังประสบปัญหาแรงงาน/พนักงานไม่เพียงพอ และมาตรการการควบคุมการแพร่ระบาดต่างๆ ก่อให้เกิดอุปสรรคในการตรวจสอบและอนุญาตนำเข้าสินค้าประมงเกิดความล่าช้า โดยในเดือนมกราคม - มีนาคม 2563 ตู้คอนเทนเนอร์ (TEU) ตามท่าเรือสำคัญ 5 แห่งคือ 1) Newark รัฐ New Jersey 2) Los Angeles รัฐ California 3) Long Beach รัฐ California 4) Houston รัฐ Texas และ Seattle รัฐ Washington มีปริมาณการนำเข้าลดลงทุกเดือน และเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันกับปีที่ผ่านมาพบว่า ปริมาณตู้คอนเทนเนอร์ตามท่าเรือต่างๆ ลดลงเฉลี่ยร้อยละ 4 – 8 ต่อเดือน

ข้อมูลจาก Panjiva.com

ภาพที่ 3 แนวโน้มการนำเข้าสินค้าประมงสหรัฐฯ ตามท่าเรือสำคัญในไตรมาสที่ 1/2563

โดยตัวอย่างสินค้าประมงที่ขนส่งทางเรือที่ได้รับผลกระทบชัดเจน คือ สินค้ากุ้งจากอินเดีย ซึ่งมีปริมาณนำเข้าลดลงอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าในเดือนกุมภาพันธ์ 2563 มีปริมาณนำเข้าเท่ากับเดือนกุมภาพันธ์ปีที่ผ่านมา แต่ก็มีคาดการณ์ว่าในเดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2563 จะมีปริมาณนำเข้าลดลง โดยเฉพาะในเดือนเมษายน 2563 จะลดลงมากกว่าร้อยละ 50 (จากข้อมูลของ NFI พบว่าสินค้าประมงของอินเดียในช่วงเดือนเมษายนเกือบทั้งหมดจะถูกส่งไปยังจีนแทนด้วยปัญหาการขนส่งมายังสหรัฐฯ มีระยะเวลาเพิ่มขึ้น) สำหรับการขนส่งต่างๆ ทางเรือ (Containers) จากอินเดียไปสหรัฐฯ ปัจจุบันต้องใช้ระยะเวลาเฉลี่ยประมาณ 35-40 วัน

India shrimp exports to US

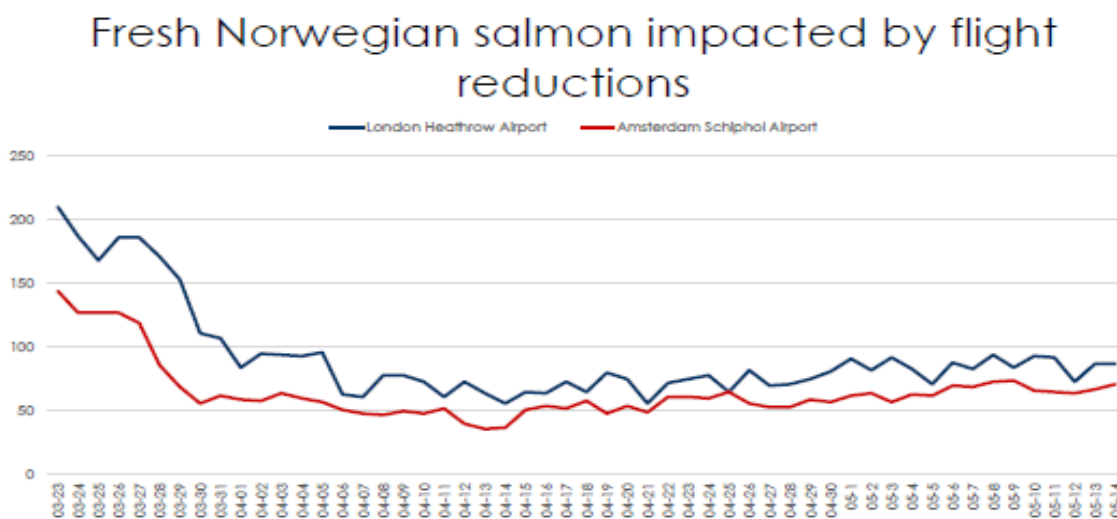
Export From India to USA			
Monthly Export to USA	2019 (Million lbs)	2020 (Million lbs)	Growth
Dec	55		
Jan	35	40	12.7%
Feb	38	*38	0.0%
Mar	44	*31	-30.0%
Apr	37	*15	-60.0%
May	48	*31	-35.8%

*Estimate

ข้อมูลจาก MPEDA

ภาพที่ 4 คาดการณ์ปริมาณการนำเข้ากุ้งจากประเทศอินเดียสู่สหรัฐฯ ในเดือนมกราคม - พฤษภาคม 2563

ส่วนการนำเข้าสินค้าประมงทางอากาศในช่วง COVID-19 ในเดือนมีนาคม 2563 ลดลง จากการที่ประธานาธิบดีทรัมป์ ได้ประกาศห้ามประเทศในกลุ่ม Schengen และประเทศต่างๆ เดินทางเข้าสหรัฐฯ เพื่อลดความเสี่ยงการแพร่ระบาดของไวรัส Covid-19 ที่อาจมาจากชาวต่างชาติ ส่งผลกระทบต่อเที่ยวบินระหว่างประเทศ และส่งผลกระทบต่อผู้ส่งออกสินค้าปลาแซลมอนสดรายใหญ่ที่สุดอย่างประเทศนอร์เวย์ และไอซ์แลนด์ โดยเที่ยวบินจากสนามบิน Heathrow ของอังกฤษและสนามบินนานาชาติอัมสเตอร์ดัม ระหว่างวันที่ 23 มีนาคม 2563 – 14 พฤษภาคม 2563 มีจำนวนเที่ยวบินลดลงต่อเนื่อง โดย เที่ยวบินจากสนามบิน Heathrow ประเทศอังกฤษลดลงจาก 200 เที่ยวบินต่อวัน เหลือเพียงต่ำกว่า 100 เที่ยวบินต่อวัน ขณะที่ เที่ยวบินจากสนามบินนานาชาติอัมสเตอร์ดัมลดลงจากระดับ 140 เที่ยวบิน ลดลงประมาณ 70 เที่ยวบินต่อวัน

ข้อมูลจาก Flightradar24

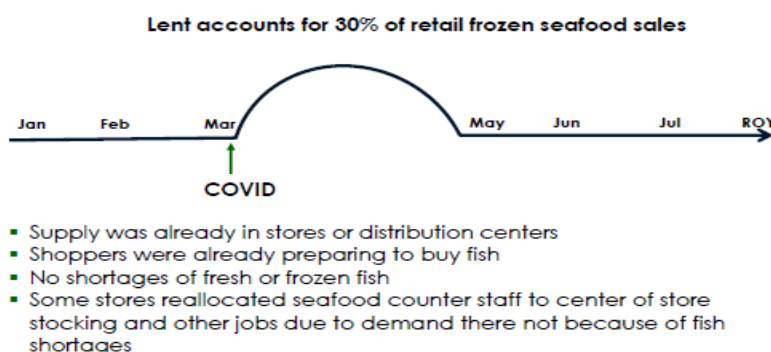
ภาพที่ 5 แนวโน้มเที่ยวบินจากสนามบิน Heathrow และ Amsterdam สู่สหรัฐฯ มีนาคม - พฤษภาคม 2563

4) ปริมาณอุปสงค์และอุปทานของสินค้าประมงในตลาดสหรัฐฯ ช่วงเดือนมีนาคม

พบว่า การระบาดของเชื้อไวรัส COVID- 19 เกิดขึ้นใกล้เคียงกับช่วงเทศกาลอีสเตอร์ ทำให้สินค้าประมงมีการสำรองไว้ในร้านค้าและศูนย์กระจายสินค้าเพื่อจำหน่ายในระดับหนึ่งแล้ว เช่นเดียวกับผู้ซื้อที่ได้ซื้อสินค้าประมงสำรองไว้บางส่วนแล้ว โดยในช่วงมีนาคม มียอดจำหน่ายอาหารทะเลแช่แข็งเพิ่มขึ้นร้อยละ 30 และยังพบว่า อาหารทะเลทั้งแบบสดและแช่แข็งยังไม่ขาดตลาด

US Seafood Supply and Demand

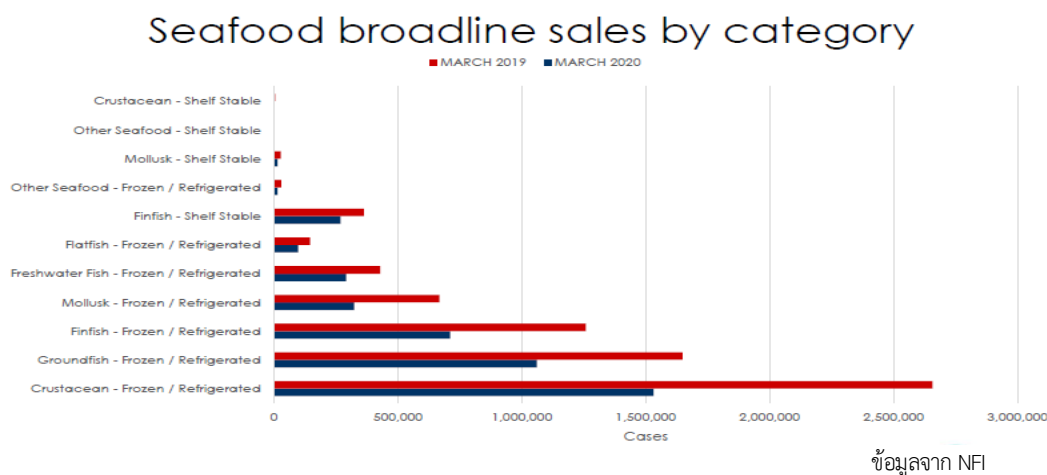
When we eat our fish from retail and COVID impact

ที่ 6 อุปสงค์และอุปทาน
สินค้าประมงของสหรัฐฯ ในช่วง
การระบาด Covid-19

ข้อมูลจาก NFI

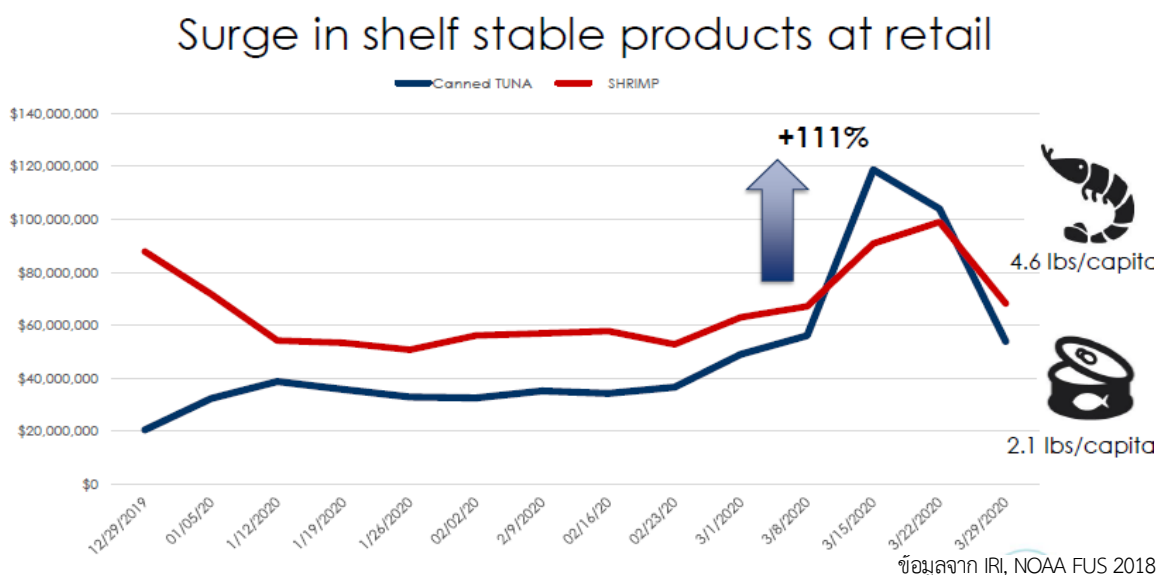
ขณะที่ ในช่วงเดือนมีนาคม 2563 ยอดจำหน่ายสินค้าทะเลคิดเป็นมูลค่าประมาณ 300 ล้านบาทหรือสหรัฐ (9.3 พันล้านบาท อัตราแลกเปลี่ยน 1 เหรียญสหรัฐ เท่ากับ 31 บาท) ขณะที่ในช่วงเดียวกันในเดือนมีนาคม 2562 มียอดจำหน่ายสูงถึง 600 ล้านบาทหรือสหรัฐ (18.6 พันล้านบาท) แสดงให้เห็นว่ายอดจำหน่ายในปี 2563 ลดลงถึงเกือบร้อยละ 50 โดยแยกเป็นประเภทสินค้าอาหารทะเลได้ดังนี้

ภาพที่ 7 ประเภทสินค้าอาหารทะเลในช่วงเดือนมีนาคม 2563 เปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2562

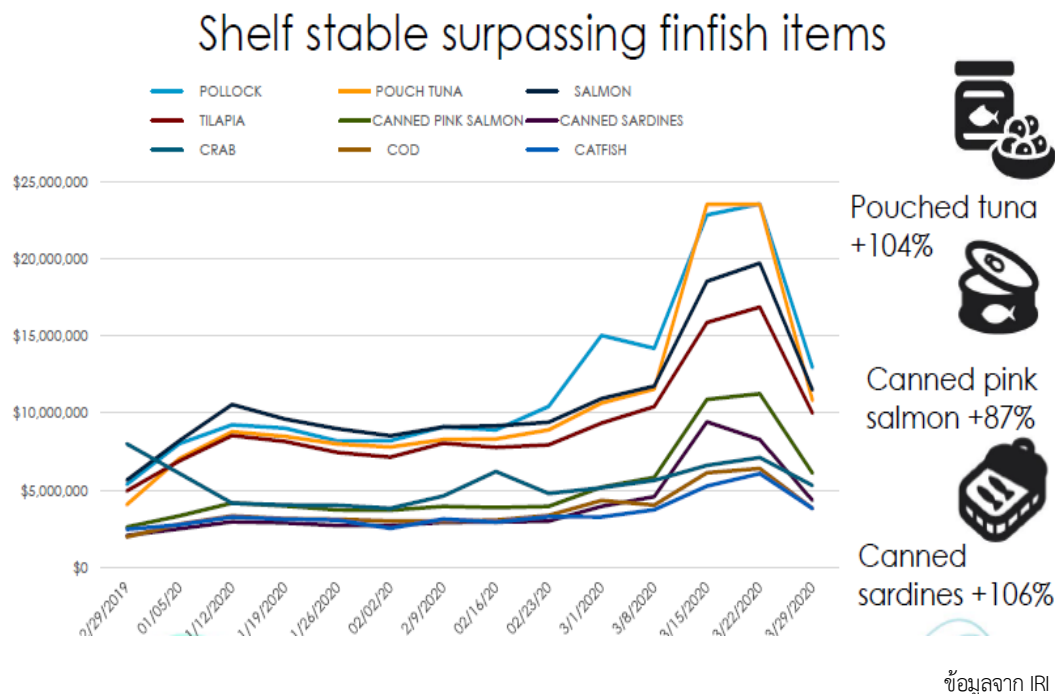
5) ประเภทของสินค้าประมงที่เพิ่มสูงขึ้นในช่วงไตรมาสแรก

พบว่า สินค้าประเภทปลาทูน่ากระป๋อง (เส้นสีน้ำเงิน) ที่ปกติจะมียอดจำหน่ายต่ำกว่าสินค้ากุ้งสดในช่วงไตรมาสแรก กลับมียอดจำหน่ายที่เพิ่มขึ้นและแซงหน้ายอดการจำหน่ายกุ้งสดในเดือนมีนาคม เหตุผลอาจเกิดจากการวิตกกังวลถึงสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 โดยยอดจำหน่ายสินค้าปลาทูน่ากระป๋องมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ 111

ภาพที่ 8 ความต้องการสินค้าประมงแปรรูปเปรียบเทียบกับกุ้งสด ในช่วงเดือนธันวาคม 2562 - มีนาคม 2563

ทั้งนี้ สินค้าประเภทสินค้าอาหารประมงบรรจุกระป๋องมียอดจำหน่ายสูงขึ้นในช่วงต้นเดือนมีนาคม โดยสินค้าประเภทปลาทูน่าบรรจุถุง (Pouched tuna) เพิ่มขึ้นร้อยละ 104 ปลาแซลมอนบรรจุกระป๋อง เพิ่มขึ้นร้อยละ 87 และปลาชาร์ดินบรรจุกระป๋องเพิ่มขึ้น ร้อยละ 106

ภาพที่ 9 แนวโน้มความต้องการสินค้าประมงสำเร็จรูป ในช่วงเดือนธันวาคม 2562 - มีนาคม 2563

6) สรุปภาพรวมจากเหตุการณ์ COVID-19 สำหรับสินค้าประมง

พบว่าการนำเข้าสินค้าประมงจากต่างประเทศของสหรัฐฯ ลดลง ปริมาณอุปสงค์และอุปทานภายในประเทศสหรัฐฯ ใกล้เคียงกัน ไม่พบการขาดแคลนสินค้าภายในประเทศ ขณะที่ ยอดจำหน่ายสินค้าประมงภายในประเทศลดลง แต่สินค้าประมงรูปแบบบรรจุกระป๋องและสำเร็จรูปมียอดจำหน่ายสูงขึ้น

ในส่วนของการส่งออกสินค้าประมงไทยสู่ตลาดสหรัฐฯ ทูน่าบรรจุกระป๋องจากไทยมีการส่งออกที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 22 ในขณะที่ กุ้งสดแช่ เย็นแช่ แช่แข็งของไทย มีแนวโน้มการส่งออกสู่สหรัฐฯ ลดลง ปัจจัยหนึ่งอาจเกิดจากการส่งออกทางอากาศที่รับผลกระทบอย่างชัดเจนจากเที่ยวบินระหว่างประเทศที่ลดลง

ทั้งนี้ คาดการณ์ว่า แนวโน้มการนำเข้าสินค้าประมงของสหรัฐฯ จะยังคงเป็นไปตามรูปแบบนี้ต่อไป กล่าวคือการนำเข้าสินค้าทางเรือและทางอากาศจะยังคงลดลงจนกว่าสถานการณ์ Covid-19 ของโลกและสหรัฐฯ จะเริ่มดีขึ้น ส่วนความต้องการสินค้าประมงแปรรูปที่ผู้บริโภคสามารถเก็บไว้รับประทานได้นานจะมียอดจำหน่ายที่เพิ่มขึ้น จากปัจจัยการกักตุนอาหารเพื่อการรับประทานอันเป็นผลมาจากมาตรการกักตัวและการทำงานอยู่กับบ้านของรัฐบาลสหรัฐฯ

สำหรับการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของสหรัฐฯ มีการคาดการณ์ว่าจะสามารถฟื้นตัวใน 3 รูปแบบ คือ การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจในรูปแบบ V-Shape (ลงเร็ว ฟื้นเร็ว) หรือฟื้นตัวในรูปแบบ U-Shape (หดตัวยาวนาน ฟื้นตัวช้า) หรือเป็นแบบ L-Shape (หดตัวยาวนาน ไร้สัญญาณการฟื้นตัว) ที่เป็นกรณีที่เลวร้ายที่สุดจะเกิดขึ้นในกรณีที่ไม่สามารถควบคุมการระบาดของโรคได้ ทั้งนี้ เราคงต้องติดตามกันต่อไปว่า เศรษฐกิจสหรัฐฯ รวมถึงอุตสาหกรรมประมงของสหรัฐฯ จะมีการฟื้นตัวในรูปแบบใดภายหลังเหตุการณ์การระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19
